

บทที่ 4

การประเมินผลการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard

สำหรับงานสารสนเทศทางการบัญชีของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี

การศึกษาเรื่องการประเมินผลการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard สำหรับงานสารสนเทศทางการบัญชีของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี เป็นการประเมินผลหลังการนำโปรแกรมฯ ไปใช้ เพื่อให้แน่ใจว่าระบบสารสนเทศทางการบัญชีนี้ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ และนำเสนอรายงานอันเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร

การศึกษาในครั้งนี้ทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานในระบบ รวมจำนวน 23 ท่าน และการเข้าสังเกตการณ์ พร้อมทั้งลงมือปฏิบัติงานจริงในระบบของโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard จากนั้นจึงทำการประเมินผลการใช้โปรแกรมฯ ซึ่งสามารถแบ่งผลการประเมินการใช้โปรแกรมฯ ได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปฯ
2. กระบวนการทำงานจากการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปฯ
3. รายงานบริหารจากการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปฯ

ตามความต้องการของรายงานในแต่ละวงจรรายการค้าได้ดังต่อไปนี้

4.1. การประเมินผลการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปฯ

เป็นการประเมินผลการประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ เพื่อจัดทำรายงานการบริหารตามความต้องการของผู้ใช้และผู้บริหารทั้ง 4 รายงานของแต่ละวงจรรายการค้าของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1. วงจรด้านรายได้

4.1.1.1. การประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ

ผู้ใช้งานสามารถจัดทำรายงานได้จากรายงานสำเร็จรูปของโปรแกรมฯ ภายหลังจากการบันทึกข้อมูลการขายประจำวัน ซึ่งผู้ใช้งานจะต้องมีการกำหนดค่าคงที่สำหรับสินค้าขายให้มีความเหมาะสมกับลักษณะของประเภทรายได้แต่ละประเภท เพราะจะช่วยในการประยุกต์ใช้รายงานได้ละเอียดมากขึ้น

(1) การกำหนดค่าคงที่และประเภทสินค้าสำหรับสินค้าขาย

สินค้า หมายถึง สินค้าสำหรับให้บริการลูกค้าตามลักษณะธุรกิจแต่ละประเภท

สินค้าที่มี Serial Number หมายถึง บัตรสำหรับให้บริการลูกค้า ซึ่งจะมีเลขที่กำกับไว้ในบัตรแต่ละใบ ได้แก่ บัตรจำหน่ายเพื่อการเข้าชม และบัตรถ่ายภาพกับสัตว์

สินค้าบริการ หมายถึง ประเภทธุรกิจการให้บริการทั่วไป ได้แก่ บริการบ้านพัก เต็นท์พักแรม ประชุมสัมมนา และบริการอื่นๆ

❖ กลุ่มสินค้า

ตารางที่ 14 แสดงการกำหนดกลุ่มสินค้าสำหรับรายได้แต่ละประเภท

กลุ่มสินค้า	ประเภทรายได้	ประเภทสินค้า
IS100	บัตรเข้าชมสวนสัตว์	สินค้า Serial Number
IS200	บ้านพักเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี	สินค้าบริการ
IS300	บัตรถ่ายภาพกับสัตว์	สินค้า Serial Number
IS400	ค่าเช่าพื้นที่เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี	สินค้าบริการ
IS500	รายได้อื่น	สินค้าบริการ

จากตารางที่ 14 แสดงกลุ่มและประเภทสินค้าของรายได้ โดยกำหนดกลุ่มสินค้าสำหรับสินค้าขาย เริ่มต้นด้วยรหัส IS ซึ่งเป็นการกำหนดรหัสสินค้าที่เป็นรายละเอียดปลีกย่อยของรายได้แต่ละประเภทของกลุ่มสินค้า สำหรับประเภทสินค้า กำหนดไว้ 2 ประเภท คือสินค้า Serial Number และสินค้าบริการ ดังรายละเอียดในประเภทสินค้าดังนี้

❖ ประเภทสินค้า

สินค้า Serial Number

การกำหนดบัตรเข้าชมสวนสัตว์ และบัตรถ่ายภาพกับสัตว์ เป็นสินค้าที่มี Serial Number ก็เพื่อควบคุมจำนวนบัตรที่มีการจำหน่ายในแต่ละวัน โดยการนำเลขที่ที่ปรากฏในบัตรที่จำหน่ายกำหนดเป็นหมายเลข Serial Number ให้กับสินค้า ดังนั้นเมื่อมีการบันทึกหมายเลข Serial Number ซ้ำซ้อน โปรแกรมจะแสดงข้อความเตือนให้เจ้าหน้าที่บัญชี ทำการตรวจสอบบัตรที่เกิดความผิดพลาด

สินค้าบริการ

การให้บริการบ้านพักเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี การให้บริการเช่าอสังหาริมทรัพย์ และการให้บริการอื่น มีลักษณะของธุรกิจการให้บริการปกติ จึงไม่ปรากฏรายการสินค้าสำหรับธุรกิจ

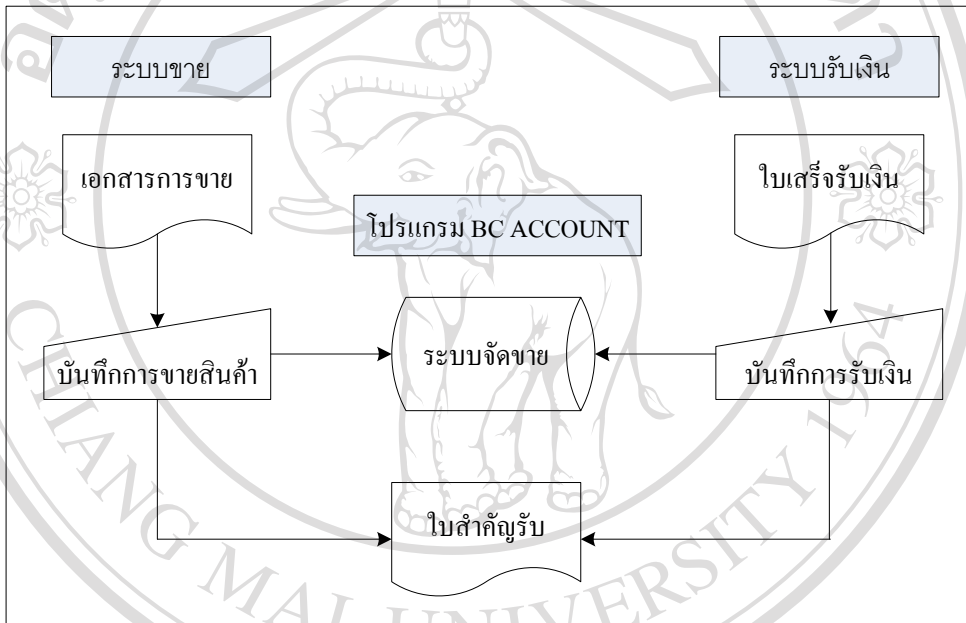
(2) การกำหนดระบบงานเชื่อมโยงสำหรับการบันทึกข้อมูลการขาย

ในการบันทึกข้อมูลการขาย มีการออกแบบระบบงานของโปรแกรมฯ สำหรับกรบันทึกในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

❖ การขายแบบเงินสด

การบันทึกข้อมูลจะเกิดขึ้นที่ระบบงานจัดขาย ในเมนูการทำงานการบันทึกการขายสินค้าและบริการเพียงรายการเดียว ทั้งกระบวนการขายและกระบวนการรับเงิน ดังภาพที่ 43

ภาพที่ 43 แสดงการบันทึกข้อมูลผ่านระบบจัดขายสำหรับการขายแบบเงินสด

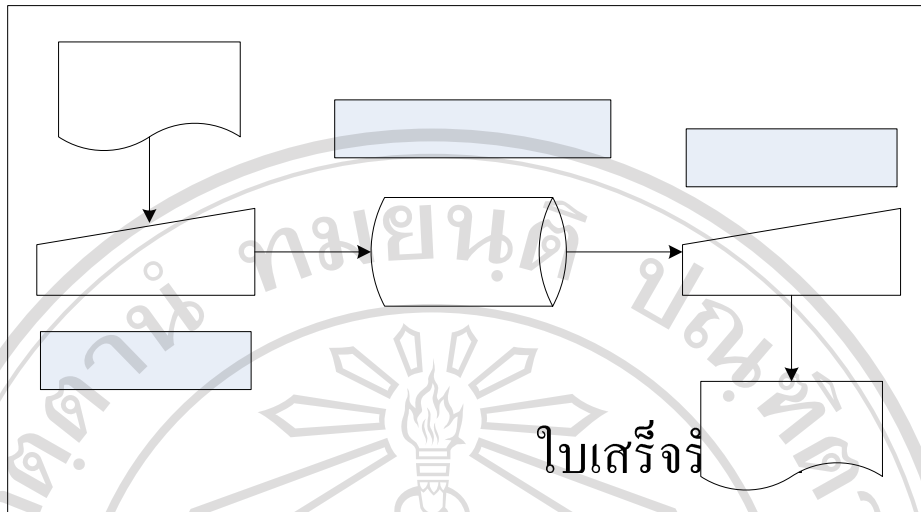

จากภาพที่ 43 สามารถอธิบายได้ว่า การบันทึกข้อมูลสำหรับกระบวนการขายแบบเงินสด จะใช้ “ระบบจัดขาย” เป็นระบบหลักในการบันทึกการขายของระบบขายและรับเงิน โดยการบันทึกข้อมูลนำเข้าด้วยเอกสารการขายและใบเสร็จรับเงิน เพื่อสร้างเพิ่มข้อมูลหลักการขายสินค้าและการรับเงิน และทำการพิมพ์ผลลัพธ์เป็นใบสำคัญรับ

❖ การขายแบบเงินล่วงหน้า

การบันทึกข้อมูลจะเกิดขึ้นที่ระบบงานจัดขาย ในแต่ละช่วงเวลาที่เกิดกระบวนการรับเงิน และกระบวนการขาย ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังภาพที่ 44

ภาพที่ 44 แสดงการบันทึกข้อมูลผ่านระบบจัดขายสำหรับการขายแบบเงินรับล่วงหน้า

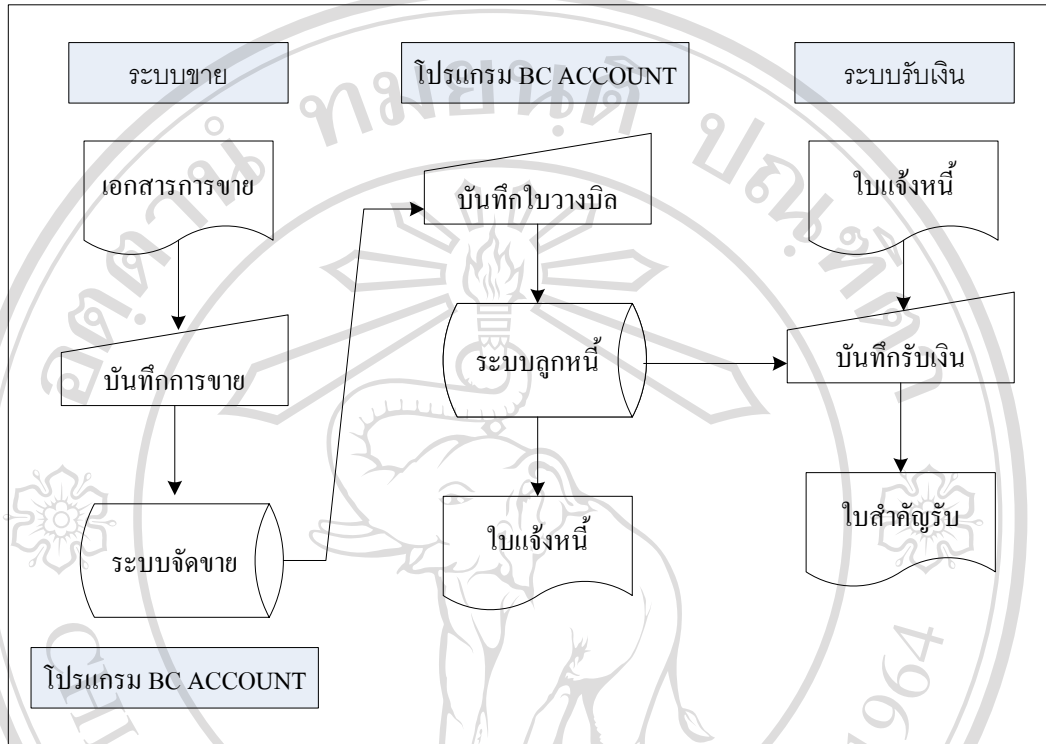

จากภาพที่ 44 สามารถอธิบายได้ว่า การบันทึกข้อมูลสำหรับกระบวนการขายแบบเงินล่วงหน้า จะใช้ “ระบบจัดขาย” เป็นระบบหลักในการบันทึกการขายการของระบบขายและรับเงินเช่นเดียวกับการบันทึกการขายแบบเงินสด แต่ลำดับขั้นในการบันทึกจะเกิดขึ้นคนละช่วงเวลา โดยจะเริ่มต้นการบันทึกจากระบบรับเงิน เจ้าหน้าที่บัญชีจะบันทึกรับเงินมัดจำจากเอกสารใบเสร็จรับเงิน จากนั้นเมื่อลูกค้ามาใช้บริการ จึงทำการปรับปรุงโดยดึงข้อมูลจากระบบจัดขายด้วยรหัสลูกค้า มาบันทึกรายการขายสินค้าและบริการ เพื่อจัดทำสมุดรายวันทั่วไปแสดงรายการปรับปรุงทางบัญชี

❖ การขายแบบเงินเชื่อ

การบันทึกข้อมูลจะเกิดขึ้นที่ระบบจัดขายเมื่อเกิดกระบวนการขาย และระบบลูกหนี้ เมื่อจัดทำใบแจ้งหนี้และรับชำระหนี้จากลูกหนี้การค้า โดยทั้งสองระบบจะมีความเชื่อมโยงของข้อมูลระหว่างกัน โดยใช้ชื่อลูกค้าเป็นตัวกำหนดความเชื่อมโยง ดังภาพที่ 45

ภาพที่ 45 แสดงการบันทึกข้อมูลผ่านระบบจัดขายและระบบลูกหนี้สำหรับการขายแบบเงินเชื่อ

จากภาพที่ 45 สามารถอธิบายได้ว่า การบันทึกข้อมูลสำหรับกระบวนการขายแบบเงินเชื่อ จะใช้ “ระบบจัดขายและระบบลูกหนี้” เป็นระบบหลักในการบันทึกการขายการของระบบขายและรับเงิน โดยจะเริ่มต้นการบันทึกการขายสินค้าและบริการเป็นเงินเชื่อ เพื่อสร้างเพิ่มข้อมูลการขายในระบบจัดขาย จากนั้นเมื่อสิ้นเดือน จะดึงข้อมูลจากการขายโดยใช้รหัสลูกค้า เพื่อจัดทำใบแจ้งหนี้ในระบบลูกหนี้ และเมื่อลูกค้านำหลักฐานใบแจ้งหนี้มาชำระเงิน ก็จะบันทึกข้อมูลการรับชำระหนี้ และพิมพ์ใบสำคัญรับแสดงการบันทึกบัญชีการรับเงิน

4.1.1.2. ผลการดำเนินงาน

การประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ สำหรับการบันทึกข้อมูลของวงจрд้านรายได้ มีความเหมาะสมกับลักษณะทางธุรกิจของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ซึ่งมีการให้บริการที่หลากหลายรูปแบบ และมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก อีกทั้งวิธีการขายสินค้าก็มีทั้งแบบเงินสด เงินรับล่วงหน้า และเงินเชื่อ แต่โปรแกรมฯ ก็สามารถรองรับความซับซ้อนขององค์กร และนำเสนอรายงานอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้และผู้บริหารได้

4.1.1.3. ปัญหาที่พบจากวงจรด้านรายได้

เนื่องจากเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีมีธุรกิจการให้บริการที่หลากหลาย ส่งผลให้การบันทึกข้อมูลการขายมีขั้นตอนมากมายและซับซ้อน จนเกิดปัญหาในการบันทึก ดังนี้

(1) การประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ สำหรับการจำหน่ายบัตรเข้าชมมีจำนวนจำกัด โดยโปรแกรมฯ สามารถบันทึกขายสินค้าที่มี Serial Number (บัตรเข้าชมเพื่อจำหน่าย) ได้ครั้งละ 1,000 รายการ เมื่อต้องการทำการบันทึกบัตรที่ 1,001 จะต้องมีการบันทึกข้อมูลก่อน แล้วจึงเข้าสู่หน้าจอรระบบใหม่อีกครั้ง เพื่อทำการบันทึกจำนวนบัตรที่จำหน่ายนั้นเพิ่มเติม

(2) การบันทึกรายการขายบริการกรณีที่มีทั้งการขายสดและการขายเชื่อ ผู้ใช้ไม่สามารถบันทึกการขายรวมกันได้ เนื่องจากโปรแกรมฯ จะระบุให้ผู้ใช้กำหนดประเภทการขายทุกครั้งที่มีการบันทึก

(3) โปรแกรมฯ ไม่เอื้ออำนวยต่อลักษณะของบัตรเข้าชมสัตว์ที่จำหน่าย เนื่องจากบัตรเป็นชนิดบัตรบาร์โค้ด ซึ่งต้องนำเข้าข้อมูลผ่านทางเครื่องอ่านบาร์โค้ด ในขณะที่การนำเข้าข้อมูลของโปรแกรมฯ ผ่านเครื่องอ่านบาร์โค้ด ไม่สามารถประมวลผลได้อย่างสมบูรณ์

4.1.2. วงจรด้านงบประมาณ

4.1.2.1 การประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ

ผู้ใช้สามารถจัดทำรายงานได้จากรายงานสำเร็จรูปของโปรแกรมฯ ภายหลังจากการบันทึกข้อมูลการซื้อสินค้าและบริการประจำวัน ซึ่งผู้ใช้จะต้องมีการกำหนดค่าคงที่สำหรับแผนกและการจัดสรร ซึ่งเป็นปัจจัยในการระบุค่าใช้จ่ายให้เป็นที่ไปตามแผนงบประมาณที่กำหนดไว้

(1) การกำหนดค่าคงที่รหัสแผนกและรหัสการจัดสรร

ผู้ใช้จะกำหนดค่าคงที่รหัสแผนก โดยใช้เลขที่ทะเบียนหนังสือส่งของแต่ละสำนักเป็นตัวระบุแผนกแต่ละแผนก และกำหนดค่าคงที่รหัสการจัดสรรตามชื่อย่อของประเภทค่าใช้จ่ายในแผนงบประมาณ ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงการกำหนดรหัสแผนกและการจัดสรร

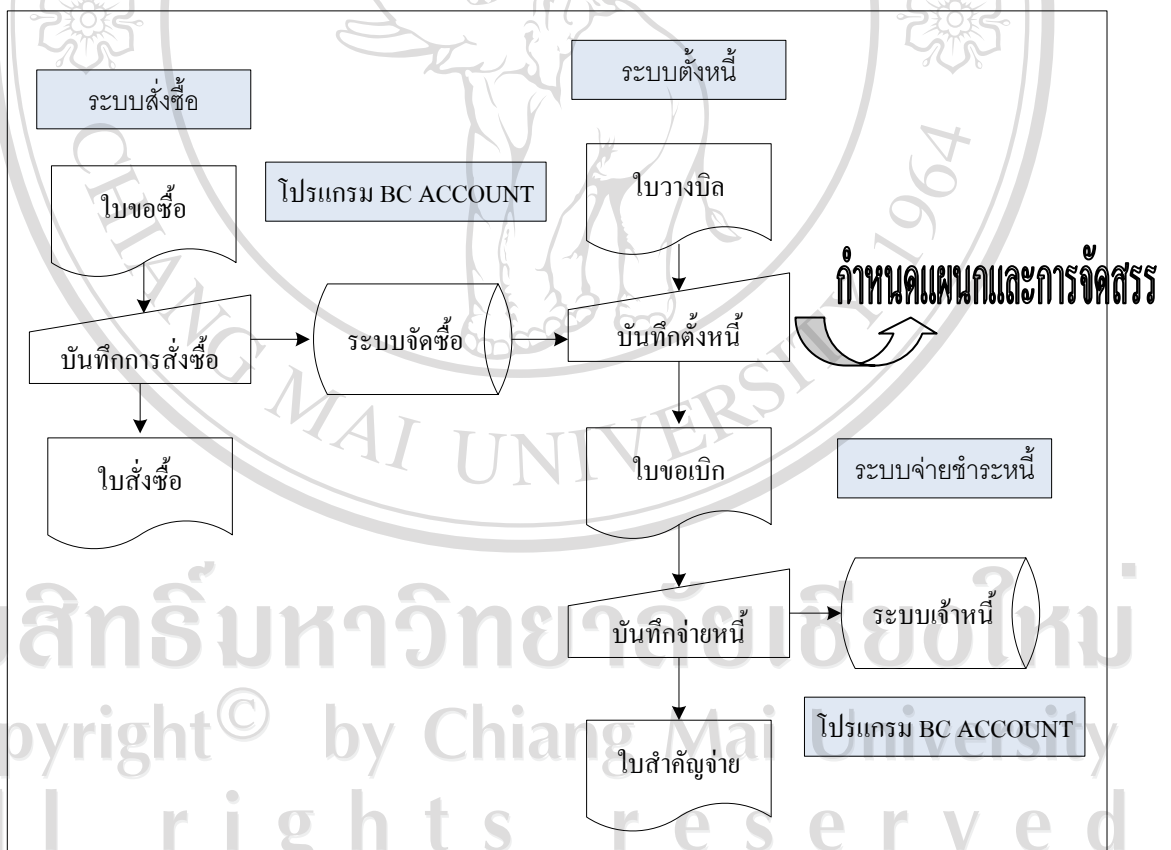
รหัส	ประเภท
แผนก	
001	สำนักบริหาร
002	สำนักปฏิบัติการ
003	สำนักจัดการสัตว์
004	สำนักธุรกิจการตลาดและประชาสัมพันธ์
จัดสรร	
จ้างเหมา	ค่าจ้างเหมาบริการ
ใช้สอย	ค่าใช้สอย
บุคลากร	งบบุคลากร
วัสดุ	ค่าวัสดุ
สาธารณูป	ค่าสาธารณูปโภค

(2) การกำหนดระบบงานเชื่อมโยงสำหรับการบันทึกข้อมูลการซื้อ

ในการบันทึกข้อมูลการซื้อ จะต้องมีการกำหนดรหัสแผนกและการจัดสรรทุกครั้ง ซึ่งการบันทึกข้อมูลในระบบดังนี้ จะเป็นข้อมูลสำคัญในการจัดทำรายงานด้านงบประมาณ เนื่องจากเป็นข้อมูลที่ระบุรายการค่าใช้จ่ายในทางบัญชีทุกประเภท ดังนั้นในการบันทึกการซื้อสินค้าและบริการในระบบจัดซื้อ ผู้ใช้จะต้องเป็นผู้บันทึกรายละเอียดของแผนกและการจัดสรร แต่อย่างไรก็ตามขั้นตอนในการบันทึกข้อมูลของระบบสั่งซื้อและระบบจ่ายชำระหนี้ ก็สามารถบันทึกรายละเอียดแยกตามแผนกและการจัดสรรได้

การบันทึกข้อมูลการซื้อ มีการออกแบบระบบงานของโปรแกรมฯ สำหรับการบันทึก ดังภาพที่ 46

ภาพที่ 46 แสดงการบันทึกข้อมูลผ่านระบบจัดซื้อและระบบเจ้าหน้าที่สำหรับการซื้อ

จากภาพที่ 46 สามารถอธิบายได้ว่า การบันทึกรายการสำหรับวงจรด้านงบประมาณ เริ่มต้นที่การจัดทำใบสั่งซื้อที่ระบบจัดซื้อ จากนั้นจึงทำการบันทึกซื้อสินค้าและบริการ เพื่อจัดทำใบขอเบิก โดยการดึงข้อมูลเชื่อมโยงจากรหัสเจ้าหน้าที่ของใบสั่งซื้อ พร้อมทั้งกำหนดรหัสแผนกและการจัดสรร

ให้กับรายการซื้อสินค้าและบริการที่ทำการบันทึก ต่อมาก็จะนำไปขอเบิกบันทึกจ่ายชำระหนี้ในระบบ
เข้านี้ เพื่อจัดทำใบสำคัญจ่าย ซึ่งเป็นระบบงานสิ้นสุดของวงจรด้านงบประมาณ

4.1.2.2. ผลการดำเนินงาน

การประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ สำหรับการบันทึกข้อมูลของวงจรด้านงบประมาณ มีความ
เหมาะสมกับลักษณะทางธุรกิจของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ซึ่งต้องมีการจัดสรรเงินงบประมาณที่ได้รับ
จากภาครัฐ เพื่อแสดงผลการเบิกจ่าย ดังนั้นข้อมูลการจ่ายชำระเงินขององค์กรจะต้องแสดงรายละเอียด
ที่มาของเงินที่มีการใช้จ่ายว่า ตั้งแต่ปีงบประมาณ ประเภทของงบประมาณที่มีการเบิกจ่าย รวมทั้ง
แผนกที่มีการใช้จ่ายเงิน ซึ่งข้อมูลทั้งหมดจะเป็นตัวช่วยสำหรับผู้ใช้และผู้บริหารในการควบคุมและ
การวางแผนด้านงบประมาณ

4.1.2.3. ปัญหาที่พบจากวงจรด้านงบประมาณ

ไม่พบปัญหาจากการบันทึกข้อมูลการซื้อสินค้าและบริการ

4.1.3. วงจรด้านสินทรัพย์

4.1.3.1. การประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ

ผู้ใช้สามารถจัดทำรายงานได้จากรายงานสำเร็จรูปของโปรแกรมฯ ภายหลังจากการ
บันทึกข้อมูลรายละเอียดสินทรัพย์ไม่มีชีวิต และรายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์มีชีวิต ซึ่งสามารถ
อธิบายถึงการประยุกต์ใช้ในแต่ละประเภทได้ดังนี้

(1) สินทรัพย์ถาวรใช้ในการดำเนินงาน

❖ การกำหนดค่าคงที่กลุ่มสินค้าและรหัสสินค้า

ผู้ใช้ต้องกำหนดค่าคงที่ของกลุ่มและรหัสสินค้าของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
และครุภัณฑ์ก่อนการบันทึกรายละเอียดสินทรัพย์ ได้แก่

AS@@-YYMM##### สำหรับสินทรัพย์และครุภัณฑ์

❖ การกำหนดระบบงานเชื่อมโยงสำหรับการบันทึกข้อมูลสินทรัพย์

ข้อมูลของสินทรัพย์ รวมถึงหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์แต่ละ
ประเภทจะบันทึกในระบบสินทรัพย์ โดยโปรแกรมฯ จะทำการประมวลผลภายหลังการบันทึกและ
แสดงรายงานสินทรัพย์ตามความต้องการของผู้ใช้

(2) สินทรัพย์มีตัวตน

❖ การกำหนดค่าคงที่กลุ่มสินค้า รหัสสินค้าและคลังสินค้า

ผู้ใช้ต้องกำหนดค่าคงที่ของกลุ่มสินค้า รหัสสินค้าและคลังสินค้าสำหรับบัญชี
สินทรัพย์ชีวภาพ โดยยึดสภาพความเป็นอยู่ของสัตว์เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาให้รหัสสินค้า ดังนี้

ตารางที่ 16 แสดงการกำหนดค่าคงที่สำหรับสินทรัพย์ชีวภาพ

กลุ่มสินค้า	AS100
ประเภทสินค้า	สินค้าที่มี Serial Number
รหัสสินค้า	
ANI100	สัตว์ปีก
ANI200	สัตว์บก
ANI300	สัตว์น้ำ
ANI400	สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ
ANI500	สัตว์เลื้อยคลาน
คลังสินค้า	
ZONE001	Jaguar Trail
ZONE002	Savanna Safari
ZONE003	Predator Prown

จากตารางที่ 16 สามารถสรุปได้ว่า

สินทรัพย์มีตัวตน ได้แก่ สินทรัพย์ชีวภาพ ซึ่งหมายถึง สัตว์มีชีวิตที่เลี้ยงดูให้ลูกค้าเข้าชม
สินทรัพย์ Serial Number หมายถึง สินทรัพย์ชีวภาพแต่ละตัวที่อยู่ในความดูแลของ
เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี

สำหรับประเภทสินค้าในการบันทึกข้อมูลของสินทรัพย์ชีวภาพ ได้มีการกำหนดให้เป็น
สินค้าที่มี Serial Number ทั้งนี้เนื่องมาจากว่า สัตว์ทุกตัวของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีจะมีการกำหนด
รหัสเฉพาะตัวและฝังเป็นข้อมูลไว้ในตัวสัตว์ ทั้งนี้เพื่อการควบคุมดูแลและการจัดทำประวัติสัตว์
แต่ละตัว เพราะฉะนั้นการบันทึกข้อมูลสัตว์ ต้องสามารถระบุรหัสเฉพาะของสัตว์แต่ละตัวที่ป่วย
เกิด บริจาค ขาย และสูญหายได้

ด้วยเหตุนี้ การกำหนดประเภทสินค้าของสินทรัพย์ชีวภาพ จึงเป็นการกำหนด Serial Number
เฉพาะให้กับสัตว์แต่ละตัว จะเหมาะสมมากกว่าการบันทึกเป็นสินค้าทั่วไปที่เป็นการรายงานสัตว์ใน
ลักษณะรวมของสัตว์แต่ละประเภท หรือการกำหนดเป็นรหัสสินทรัพย์ ซึ่งไม่สามารถเชื่อมโยง
ข้อมูลไปยังระบบงานอื่นได้ ดังตารางเปรียบเทียบการวิเคราะห์ที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงการวิเคราะห์ลักษณะของสินทรัพย์ชีวภาพกับประเภทสินทรัพย์และสินค้า

ลักษณะของสินทรัพย์ชีวภาพ	สินทรัพย์	สินค้าทั่วไป	สินค้า Serial Number
1. กำหนดรหัสเฉพาะสำหรับสัตว์แต่ละตัว	1 รหัส มี 1 รายการ	1 รหัส มี 1 รายการ	1 รหัส มีมากกว่า 1 รายการ (ขึ้นอยู่กับเลข Serial No.)
2. สามารถรายงานบัญชีสัตว์รายตัว และรายประเภท	รายงานข้อมูลสินทรัพย์แต่ละประเภท	รายงานสินค้าตามรหัสสินค้า (1 รายการต่อ 1 รหัส)	รายงานสินค้าตามรหัสสินค้า และแจกแจงตามหมายเลข Serial Number
3. การเชื่อมโยงระหว่างระบบงานของ โปรแกรมฯ	เฉพาะบัญชีแยกประเภท	ระบบจัดขาย และจัดซื้อ	ระบบจัดขาย และจัดซื้อ

จากตารางที่ 17 พบว่าในการกำหนดรหัสเฉพาะสำหรับสัตว์ จะเป็นการกำหนดรหัสให้กับสัตว์ทุกตัวในแต่ละประเภท ซึ่งประเภทสินทรัพย์ และสินค้าทั่วไปสามารถกำหนดรหัสเพียง 1 รหัสสำหรับสัตว์ 1 ประเภทเท่านั้น ในขณะที่สินค้า Serial Number กำหนดรหัสให้สัตว์ได้ทุกตัวในแต่ละประเภทสินทรัพย์ชีวภาพ รวมถึงการจัดทำรายงานบัญชีสัตว์ ซึ่งจะประมวลผลข้อมูลตามรหัสสินค้าที่มีการกำหนดไว้ด้วย สำหรับความเชื่อมโยงของข้อมูล พบว่า สินทรัพย์จะเชื่อมโยงรายการเฉพาะบัญชีแยกประเภทในส่วนการบันทึกบัญชีค่าเสื่อมราคาเท่านั้น แต่สินค้าทั่วไปและสินค้า Serial Number เชื่อมโยงไปถึงระบบจัดขายและจัดซื้อด้วย เพราะฉะนั้นการบันทึกรายการด้านสินทรัพย์ชีวภาพซึ่งเป็นการกำหนดรหัสสินค้า Serial Number ให้กับสัตว์แต่ละตัว

❖ การกำหนดระบบงานเชื่อมโยงสำหรับการบันทึกข้อมูลสินทรัพย์

เชียงใหม่ไนท์ซาฟารีให้บริการหลักจากการเข้าชมสัตว์ จึงมีสัตว์มากมายหลายประเภทในองค์กร ดังนั้นการจัดทำข้อมูลรายงานสินทรัพย์ชีวภาพจึงเป็นประโยชน์ในการควบคุมดูแล แต่เนื่องจากโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard ถูกจัดทำขึ้นสำหรับการควบคุมระบบสินค้าคงคลังของธุรกิจซื้อขายไปและธุรกิจบริการ ดังนั้นการประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ เพื่อการบันทึกข้อมูลจึงต้องมีการวิเคราะห์และออกแบบระบบงานของโปรแกรมฯ ที่มีอยู่ให้สามารถจัดทำรายงานสินทรัพย์ชีวภาพสำหรับผู้บริหารได้

การออกแบบระบบ

ก่อนการออกแบบระบบของโปรแกรมฯ จะต้องพิจารณาลักษณะของบัญชีสินทรัพย์ชีวภาพ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ ดังนี้

ลักษณะของสินทรัพย์ชีวภาพ

- เป็นรายการสินทรัพย์
- ไม่คิดค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่าย
- มีการกำหนดรหัสเฉพาะ
- มีรายการเคลื่อนไหวตลอดเวลา คือมีการเกิด ตาย บริจาค

ในเบื้องต้น ผู้ใช้ได้กำหนดค่าคงที่เกี่ยวกับสินค้าในการบันทึกข้อมูล เพราะฉะนั้นรายการสินทรัพย์ชีวภาพ จึงเป็นการบันทึกข้อมูลทางด้านสินค้าขององค์กรแทนการบันทึกข้อมูลจากสินทรัพย์ ดังนั้นระบบงานที่เกี่ยวข้องในการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ชีวภาพ ได้แก่ ระบบสินค้าคงคลัง แต่เนื่องจากสัตว์มีการเคลื่อนไหว รับเข้า-จ่ายออก อยู่ตลอดเวลา การบันทึกข้อมูลจากระบบสินค้าคงคลัง อาจไม่เพียงพอต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถออกแบบได้ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 หลักเกณฑ์ในการบันทึกข้อมูลสินทรัพย์ชีวภาพ

รายละเอียด	เมนูการทำงานของโปรแกรม		สถานะสัตว์
	BC ACCOUNT		
สัตว์เกิด	ระบบสินค้าคงคลัง	รับสินค้าสำเร็จรูป	ในสต็อก
สัตว์ตาย	ระบบสินค้าคงคลัง	บันทึกเบิกใช้สินค้า	เบิกใช้งาน
สัตว์ซื้อ	ระบบจัดซื้อ	ซื้อสินค้าและบริการ	ในสต็อก
สัตว์รับบริจาค	ระบบสินค้าคงคลัง	รับสินค้าสำเร็จรูป	ในสต็อก
สัตว์บริจาคให้	ระบบจัดขาย	บันทึกขายสินค้าและบริการ	ขาย

เนื่องระบบสินค้าคงคลังของ โปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard เป็นการควบคุมสินค้าในโรงเก็บสินค้า การแสดงสถานะ จึงอยู่ในรูปแบบของสินค้าโดยทั่วไป ดังนั้นผู้จึงทำการประยุกต์โดยใช้สถานะของสินค้าแสดงความแตกต่างของรายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์ชีวภาพ ซึ่งสามารถสรุปดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 แสดงการประยุกต์ใช้สถานะของสินค้ากับสถานะของสินทรัพย์ชีวภาพ

สถานะของสินค้า	สถานะของสินทรัพย์ชีวภาพ	รายการเคลื่อนไหวสัตว์
ในสต็อก	มีชีวิตอยู่	เกิด ซื้อ รับประทาน
เบิกใช้งาน	ตาย	ตาย
ขาย	บริจาคให้	บริจาคให้

จากตารางที่ 18 และ 19 สรุปได้ว่า การบันทึกรายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์ชีวภาพจะนำระบบสินค้าคงคลังบันทึกรายการสัตว์เกิด สัตว์ตาย และสัตว์รับบริจาคขององค์กร ด้วยใช้เมนูการทำงานรับสินค้าสำเร็จรูป และบันทึกเบิกที่ใช้สินค้า ซึ่งผลจากการบันทึกจะแสดงสถานะของสัตว์เป็น “ในสต็อก” สำหรับสัตว์เกิดและสัตว์รับบริจาค และ “เบิกใช้งาน” สำหรับสัตว์ตาย สำหรับการสัตว์ซื้อ จะเชื่อมโยงมาจากการบันทึกซื้อสินค้าและบริการขายระบบจัดซื้อ โดยจะแสดงสถานะของสัตว์เป็น “ในสต็อก” เช่นเดียวกับสัตว์บริจาคให้ ซึ่งจะเชื่อมโยงมาจากการบันทึกขายสินค้าและบริการของระบบจัดขาย และแสดงสถานะของสัตว์เป็น “ขาย”

4.1.3.2. ผลการดำเนินงาน

การประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ สำหรับการบันทึกข้อมูลของวงจรด้านสินทรัพย์ มีความเหมาะสมกับลักษณะทางธุรกิจของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี กล่าวคือ โปรแกรมฯ สามารถแสดงรายงานทางด้านสินทรัพย์ทั้งสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ในการดำเนินงาน และสินทรัพย์มีตัวตน อันได้แก่สินทรัพย์ชีวภาพหรือบัญชีสัตว์ ซึ่งเป็นสินทรัพย์เฉพาะของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี เพราะแม้ว่าโปรแกรมฯ จะถูกออกแบบมาเพื่อใช้สำหรับการบันทึกสินค้าคงคลังของธุรกิจซื้อมาขายไป และธุรกิจบริการทั่วไป แต่ก็สามารถนำมาประยุกต์กับรายการสินทรัพย์ชีวภาพได้

4.1.3.3. ปัญหาที่พบจากวงจรด้านสินทรัพย์

- (1) การคำนวณด้วยโปรแกรมฯ ของระบบสินทรัพย์เกิดความคลาดเคลื่อนจากการคำนวณด้วยระบบมือ
- (2) การแสดงราคาต้นทุนสินค้าคงคลัง ไม่เป็นไปตามรูปแบบ FIFO ที่กำหนดไว้ แต่แสดงต้นทุนด้วยต้นทุนเฉลี่ย

4.1.4. รายงานทางการเงิน

4.1.4.1. การประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ

รายงานทางการเงินสำเร็จรูปสำหรับโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard จะแสดงในลักษณะของงบทดลองและกระดาษทำการ ซึ่งเป็นรายงานทางการเงินพื้นฐานสำหรับการจัดทำงบการเงินตามรูปแบบของการบัญชีภาครัฐ

ดังนั้น ผู้ใช้จึงต้องออกแบบรายงานทางการเงิน อันได้แก่ งบแสดงฐานะทางการเงิน และงบแสดงผลการดำเนินงาน รวมไปถึงรายงานรายได้รายเดือนและรายงานค่าใช้จ่ายรายเดือนสำหรับผู้บริหาร ตามกระบวนการดังต่อไปนี้

(1) การกำหนดรหัสบัญชีสำหรับข้อมูลรายงานทางการเงิน

การกำหนดรหัสบัญชีของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีจะเป็นการกำหนดรหัสบัญชีย่อยภายใต้บัญชีหลักของ อพท. ทั้งนี้ก็เพื่อการแสดงรายละเอียดของรายการทางบัญชีที่ชัดเจน แต่ก็สามารถรวมบัญชีเพื่อจัดงบการเงินรวมของ อพท. ได้

(2) การสร้างรายงานทางการเงิน

ผู้ใช้ได้ออกแบบการสร้างรายงานทางการเงิน โดยมีรายละเอียดสรุป ดังนี้

❖ เลือกรูปแบบงบการเงินที่ต้องการสร้าง โดยการใช้ตัวช่วยสร้างสำหรับการสร้างงบการเงิน และใช้หน้างบการเงินเปล่าสำหรับการสร้างรายงานรายได้ค่าใช้จ่ายรายเดือน

❖ กำหนดคุณสมบัติของงบการเงินตามรายละเอียดของรายงาน

❖ ระบุรายละเอียดของรายงานให้ครบถ้วน

❖ กำหนดสูตรในการคำนวณเซลล์จากผังบัญชีที่เกี่ยวข้องกับชื่อที่ระบุไว้ข้างต้น

❖ ประมวลผล และทดลองใช้รายงาน

การประมวลผลเพื่อดูรายงานทางการเงินที่สร้างขึ้น จะต้องผ่านรายการบัญชีทุกรายการก่อน จึงจะแสดงผลลัพธ์ของรายงานที่ถูกต้อง

4.1.4.2. ผลการดำเนินงาน

การประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ สำหรับการบันทึกข้อมูลของวงจรร้านสินทรัพย์ มีความเหมาะสมกับลักษณะทางธุรกิจของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี กล่าวคือ เชียงใหม่ไนท์ซาฟารีเป็นหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้นการจัดทำรายงานทางการเงิน จึงต้องเป็นไปตามการบัญชีภาครัฐ ซึ่งโปรแกรมฯ ก็สามารถสร้างงบการเงินได้ตามความต้องการ

4.1.4.3. ปัญหาที่พบจากวงจรด้านรายงานทางการเงิน

การกำหนดรหัสบัญชีย่อยของฝั่งบัญชี เมื่อทำการประมวลผลเพื่อรายงานบัญชีแยกประเภทหรืองบทดลอง ปรากฏว่า โปรแกรมฯ ไม่แสดงผลรวมของรหัสบัญชีหลัก ส่งผลให้ผู้ใช้ต้องกำหนดรหัสบัญชีหลักให้เป็นบัญชีคุม แต่การแสดงผลรวมจะไม่ต่อท้ายบรรทัดของบัญชีย่อย ทำให้ยากต่อการดูรายงาน

การประเมินผลการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปฯ ในแต่ละวงจรรายการค่าของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี สามารถสรุปผลการประเมินได้ว่า การประยุกต์ใช้โปรแกรม BC Account Version 5.5 Standard ในการบันทึกข้อมูลเพื่อจัดทำสารสนเทศทางการเงินบัญชี มีความสอดคล้องกับลักษณะทางธุรกิจของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี กล่าวคือสามารถบันทึกข้อมูลสำหรับรายได้ที่มีความหลากหลาย และบันทึกรายการค่าใช้จ่ายเพื่อจำแนกตามงบประมาณจัดสรรของรัฐบาล รวมถึงรายการสินทรัพย์ที่มีลักษณะเฉพาะ คือสินทรัพย์ชีวภาพหรือสัตว์มีชีวิตที่เลี้ยงดูให้ลูกค้าเข้าชม ซึ่งสามารถบันทึกรายการของสัตว์แต่ละตัว เพื่อแสดงสถานะของสัตว์ในปัจจุบันได้ นอกจากนี้โปรแกรมฯ ยังอนุญาตให้ผู้ใช้สามารถสร้างงบการเงินตามรูปแบบของรัฐ คืองบแสดงฐานะทางการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานด้วย

4.2. การประเมินผลกระบวนการทำงานจากการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปฯ

เป็นการประเมินผลความพึงพอใจของการปฏิบัติงานของผู้ใช้และผู้บริหารในการบรรลุถึงวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยต้นทุนจริงสอดคล้องไปกับต้นทุนที่คาดไว้ และยังสามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานประจำวันของพนักงานให้เป็นอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ดังรายละเอียดผลการประเมินตามตารางที่ 20 ต่อไปนี้

ตารางที่ 20 แสดงผลการประเมินกระบวนการทำงานจากการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปฯ

ความต้องการของผู้ใช้/ผู้บริหาร	วงจรรายการค้า			
	รายได้	งบประมาณ	สินทรัพย์	รายงานทางการเงิน
1. สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร	✓	✓		✓
2. ลดขั้นตอนกระบวนการทำงาน	✓	✓	✓	✓
3. ลดระยะเวลาและเพิ่มปริมาณงานประจำวัน	✓	✓		✓
4. การค้นหาข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็ว	✓	✓	✓	✓
5. บันทึกตามหลักบัญชีคู่	✓	✓		✓
6. ลดข้อผิดพลาดจากการบันทึกข้อมูล	✓	✓	✓	✓
7. ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงลึก	✓	✓	✓	
8. สามารถจัดพิมพ์ข้อมูลลงในแบบฟอร์มที่ต้องการ	✓	✓	✓	✓
9. มีรายงานหลากหลายรูปแบบ	✓	✓		✓
10. สามารถจัดทำงบการเงินและรายงานต่างๆ ได้ทันต่อเวลา	✓	✓	✓	✓

หมายเหตุ ✓ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้/ผู้บริหาร

4.2.1. วงจรด้านรายได้

4.1.1.1. การประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ

ผู้ใช้สามารถจัดทำรายงานได้จากรายงานสำเร็จรูปของโปรแกรมฯ ภายหลังจากการบันทึกข้อมูลการขายประจำวัน ซึ่งผู้ใช้งานจะต้องมีการกำหนดค่าคงที่สำหรับสินค้าขายให้มีความเหมาะสมกับลักษณะของประเภทรายได้แต่ละประเภท เพราะจะช่วยในการประยุกต์ใช้รายงานได้ละเอียดมากขึ้น

4.2.1. การปฏิบัติตามวัตถุประสงค์

การประเมินผลที่สำคัญ คือการประเมินผลเพื่อให้แน่ใจว่าระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่นำมาใช้ในองค์กรนี้ สามารถช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย และงานที่ได้รับมอบหมายได้ ดังนั้นการประเมินผลด้านการปฏิบัติงานของโปรแกรมสำเร็จรูปฯ ในส่วนของการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ จึงเป็นการประเมินผลการดำเนินงานเทียบกับวัตถุประสงค์ขององค์กรในการนำโปรแกรมฯ เข้ามาใช้ในการทำงานของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1.1. วัตถุประสงค์ขององค์กร

การนำโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard มาใช้ในงานสารสนเทศทางการบัญชีของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อใช้ในการรองรับการทำงานด้านระบบบริหารการจัดการบัญชีการเงิน และระบบการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างทางพัสดุ ให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน และลดขั้นตอนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4.2.1.2. ผลการดำเนินงาน

ภายหลังการทดลองใช้โปรแกรมฯ สามารถสรุปผลจากการดำเนินงานได้ ดังนี้

(1) การทำงานด้านระบบบริหารการจัดการบัญชีการเงินเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และสามารถตรวจสอบความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลได้ เนื่องจากโปรแกรมฯ มีระบบช่วยเตือนในกรณีเกิดข้อผิดพลาดขึ้น ส่งผลให้การจัดการทางการเงินเป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วนและน่าเชื่อถือ

(2) ระบบการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างทางพัสดุมีความรวดเร็วมากขึ้น และสามารถค้นหาที่ไปที่มาของเอกสารได้ เนื่องจากในโปรแกรมมีความหลากหลายในรูปแบบของรายงานที่สามารถค้นหารายละเอียดของการสั่งซื้อสินค้าในแต่ละครั้ง

(3) ข้อมูลทางระบบบัญชีและระบบพัสดุ มีความสัมพันธ์สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากมีการบันทึกข้อมูลในลักษณะเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน จึงทำให้สะดวกต่อการควบคุม และง่ายต่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ส่งผลให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน และลดขั้นตอนในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4.2.2. การวิเคราะห์ต้นทุนจริงกับต้นทุนที่คาดไว้

ต้นทุนในการนำโปรแกรมสำเร็จรูปฯ เข้ามาใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญลำดับถัดมาสำหรับขั้นตอนในการประเมินผลด้านการปฏิบัติงานของโปรแกรมฯ เนื่องจากต้นทุนจริงที่เกิดขึ้นกับต้นทุนที่คาดการณ์ไว้ อาจไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือหากต้นทุนจริงที่เกิดขึ้นมีจำนวนมากกว่าต้นทุนที่คาดไว้ แสดงว่าการนำโปรแกรมฯ เข้าใช้งานในระบบเกิดความล้มเหลว ไม่สามารถดำเนินการตามงบประมาณหรือต้นทุนที่จัดสรรไว้ได้ ในทางกลับกัน

หากต้นทุนจริงที่เกิดขึ้นมีจำนวนน้อยกว่าต้นทุนที่คาดไว้ แสดงว่าการนำโปรแกรมฯ เข้าใช้งานในระบบประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

4.2.2.1. การเปรียบเทียบระหว่างต้นทุนที่คาดไว้และต้นทุนจริง

ต้นทุนที่คาดไว้กับต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงจากการนำโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard มาใช้งานสารสนเทศทางการบัญชีของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีสามารถแสดงรายการเปรียบเทียบได้ตามตารางที่ 21 ดังนี้

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบระหว่างต้นทุนที่คาดไว้กับต้นทุนจริงจากการทดลองใช้โปรแกรมฯ

ประเภทต้นทุน	ต้นทุนที่คาดไว้	ต้นทุนจริง
ค่าจัดซื้อโปรแกรมสำเร็จรูป	100,000 บาท	67,410 บาท
ค่าบริการอบรมเชิงปฏิบัติการ	50,000 บาท	32,100 บาท
ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาระบบ (ด้านเทคนิค)	ครั้งละ 1,000 บาท หรือ ปีละ 12,000 บาท	ครั้งละ 800 -1,000 บาท
ค่าใช้จ่ายในการปรับเปลี่ยน ระบบคอมพิวเตอร์	20,000 บาท	สามารถใช้แทนกันได้
รวมต้นทุน	162,000 บาท	102,310 บาท

4.2.2.2. ผลการดำเนินงาน

จากตารางที่ 21 สามารถสรุปได้ว่า ต้นทุนที่คาดไว้หรืองบประมาณจัดสรรในการนำโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard มาใช้ในองค์กร มีค่าใช้จ่ายจำนวน 162,000 บาท ในขณะที่ต้นทุนจริงเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อและอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 99,510 บาท และค่าใช้จ่ายในการดูแลทางเทคนิค จำนวน 3 ครั้ง เป็นเงิน 2,800 บาท รวมเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมดจำนวน 102,310 บาท

สำหรับค่าใช้จ่ายในการปรับเปลี่ยนระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งจัดสรรต้นทุน เป็นเงิน 20,000 บาท ปรากฏว่าองค์กรสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายประเภทนี้ทั้งจำนวน เนื่องจากฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ข้อมูลและวิธีการดำเนินงานของโปรแกรมฯ สามารถใช้ทดแทนกับระบบคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่เดิมได้ ทั้งในส่วนของหน่วยประมวลผล ระบบปฏิบัติการ และหน่วยความจำของคอมพิวเตอร์ขององค์กร โดยลักษณะของระบบที่โปรแกรมฯ ต้องการ มีคุณสมบัติ ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 คุณลักษณะของระบบคอมพิวเตอร์ที่โปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard ต้องการ

องค์ประกอบ	คุณสมบัติของเครื่องแม่ข่าย	คุณสมบัติของเครื่องลูกข่าย
หน่วยประมวลผล	Intel Pentium IV หรือเทียบเท่า ความเร็ว 3.0 GHz หรือสูงกว่า	Celeron หรือเทียบเท่า ความเร็ว 2.0 GHz หรือสูงกว่า
ระบบปฏิบัติการ	Microsoft Windows 2000 Server Microsoft Windows 2003 Server	Microsoft Windows 98 , ME ขึ้นไป
หน่วยความจำ	512 MB – 2 GB	256 MB หรือสูงกว่า

4.2.3. ลดขั้นตอนกระบวนการทำงาน

การนำโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard มาใช้ในงานสารสนเทศทางการบัญชีของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี สามารถลดขั้นตอนของกระบวนการทำงานได้ เนื่องจากโปรแกรมฯ ได้เชื่อมโยงข้อมูลในระบบงานย่อยต่างๆ ไว้ด้วยกัน ทำให้เกิดความรวดเร็ว ในการนำส่งข้อมูลผ่านเครือข่ายระหว่างผู้ใช้ โดยผู้ใช้สามารถดึงข้อมูลระหว่างกันได้ ไม่ต้องบันทึกข้อมูลใหม่อีกครั้ง ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 จำนวนขั้นตอนการทำงานของแต่ละวงจรรายการค้า

วงจรรายการค้า	ขั้นตอนการทำงาน	
	ทำด้วยมือ	ทำด้วยโปรแกรมฯ
วงจรด้านรายได้	2 ขั้นตอน คือ - ทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีเช่น ใบสำคัญรับ ใบแจ้งหนี้ - ทำรายงานสรุปการขาย	1 ขั้นตอน คือ - ทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีเช่น ใบสำคัญรับ ใบแจ้งหนี้ และพิมพ์รายงานสรุปการขาย
วงจรด้านงบประมาณ	5 ขั้นตอน คือ - ทำใบสั่งซื้อ - ทำใบขอเบิก - ทำใบสำคัญจ่าย - เขียนหนังสือรับรองการหักภาษี - เขียนเช็คและทำทะเบียนคุมเช็ค	3 ขั้นตอน คือ - ทำใบสั่งซื้อ - ทำใบขอเบิก - ทำใบสำคัญจ่าย และพิมพ์หนังสือรับรองการหักภาษี เช็คและทะเบียนคุมเช็ค

ตารางที่ 23 จำนวนขั้นตอนการทำงานของแต่ละวงจรรายการค้า (ต่อ)

วงจรรายการค้า	ขั้นตอนการทำงาน	
	ทำด้วยมือ	ทำด้วยโปรแกรมฯ
วงจรด้านสินทรัพย์ - สินทรัพย์ถาวร - สินทรัพย์ชีวภาพ	2 ขั้นตอน คือ - ทำทะเบียนคุมสินทรัพย์ - บันทึกบัญชีค่าเสื่อมราคาสะสม 3 ขั้นตอน คือ - ทำประวัติสัตว์ - ทำทะเบียนคุมสินทรัพย์ - บันทึกบัญชีด้านสินทรัพย์	1 ขั้นตอน คือ - บันทึกรายละเอียดสินทรัพย์ แล้วประมวลผลการบันทึกบัญชีค่าเสื่อมราคา และพิมพ์รายงานสินทรัพย์ 1 ขั้นตอน คือ - บันทึกรายการเคลื่อนไหวบัญชีสัตว์ และจัดพิมพ์รายงานที่เกี่ยวข้อง
วงจรด้านรายงานทางการเงิน	3 ขั้นตอน คือ - บันทึกรายการประจำวันและไม่ประจำวันที่เกิดจากวงจรรายได้ วงจรด้านงบประมาณ และวงจรรายสินทรัพย์ - ปรับปรุงรายการทางบัญชีตอนสิ้นงวด - ทำรายงานทางการเงิน	2 ขั้นตอน คือ - ปรับปรุงรายการทางบัญชีตอนสิ้นงวด - ทำรายงานทางการเงิน

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่า การทำงานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5. Standard สามารถลดกระบวนการทำงานจากการทำงานด้วยมือของวงจรรายได้ วงจรด้านสินทรัพย์ และวงจรรายงานทางการเงิน จาก 3 หรือ 2 ขั้นตอนเหลือเพียง 2 หรือ 1 ขั้นตอน และวงจรรายงบประมาณ สามารถลดจาก 5 ขั้นตอน เป็น 3 ขั้นตอนเท่านั้น

4.2.4. ลดระยะเวลาและเพิ่มปริมาณงานประจำวัน

การนำโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard มาใช้ในงานสารสนเทศทางการบัญชีของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ช่วยให้ผู้ใช้สามารถลดระยะเวลาในการทำงานประจำวันสำหรับวงจรรายการค้าต่างๆ ได้ โดยการบันทึกข้อมูลที่ได้รับลงในโปรแกรมฯ อย่างรวดเร็ว ภายใน 1 วัน ด้วยเมนูความช่วยเหลือต่างๆ ส่งผลให้ผู้ใช้สามารถบันทึกข้อมูลได้ 20-100 รายการต่อวัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณ

งานที่จัดส่งจากส่วนงานอื่น ผู้ใช้จึงไม่มีงานค้างในแต่ละวัน ทำให้สามารถจัดสรรเวลาส่วนที่เหลือเพื่อใช้ในการประเมินและวิเคราะห์รายการค้าที่รับผิดชอบได้มากขึ้น ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 จำนวนเอกสารและระยะเวลาในการจัดทำเอกสารของแต่ละวงจรรายการการค้า

วงจรรายการค้า	วันที่บันทึก	เอกสาร	จำนวนเอกสาร (รายการ)	ระยะเวลาจัดทำ (ชั่วโมง)	
				ทำด้วยมือ	ทำด้วยโปรแกรมฯ
รายได้	30 เม.ย. 51	รายวันขาย	12	4	2
งบประมาณ	11 เม.ย. 51	รายวันซื้อ	32	6	3
	11 เม.ย. 51	รายวันจ่าย	14	4	1
รายงานทางการเงิน	30 เม.ย. 51	รายวันทั่วไป	18	3	1

หมายเหตุ : ระยะเวลาในการจัดทำ เป็นระยะเวลาในจัดทำเอกสารจนครบกระบวนการ คือตั้งแต่การตรวจสอบเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูล การบันทึกข้อมูล การลงบัญชี การจัดพิมพ์เอกสารที่เกี่ยวข้อง การเสนอผู้มีอำนาจลงนาม และการจัดเก็บเอกสารเข้าแฟ้ม

จากตารางที่ 24 จะเห็นได้ว่าการนำโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard มาใช้ในงานสารสนเทศทางการบัญชีของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ช่วยลดระยะเวลาในการจัดทำเอกสารได้ถึง 2 เท่าเมื่อเทียบกับการจัดทำเอกสารดังกล่าวด้วยมือ ดังนี้

4.2.4.1. วงจรด้านรายได้

เจ้าหน้าที่บัญชีจัดทำเอกสาร โดยการวิเคราะห์รายการค้า และบันทึกข้อมูลรายวันขายลงในโปรแกรมฯ พร้อมทั้งจัดพิมพ์ใบสำคัญรับ เพื่อแนบเอกสารการขาย แล้วเสนอให้หัวหน้ากลุ่มงานบัญชีลงนามก่อนจัดเก็บเข้าแฟ้ม ในวันที่ 30 เมษายน 2551 จำนวน 12 รายการ ใช้ระยะเวลาในการจัดทำเพียง 2 ชั่วโมง ในขณะที่การจัดทำด้วยมือต้องใช้ระยะเวลาถึง 4 ชั่วโมง

4.2.4.2. วงจรด้านรายจ่าย

เจ้าหน้าที่บัญชีด้านเจ้าหน้าที่จัดทำเอกสาร โดยการวิเคราะห์รายการค้า และบันทึกข้อมูลรายวันซื้อลงในโปรแกรมฯ พร้อมทั้งจัดพิมพ์ใบขอเบิก เพื่อแนบเอกสารการเบิกจ่าย แล้วเสนอให้หัวหน้ากลุ่มงานบัญชีลงนามก่อนจัดส่งไปยังเจ้าหน้าที่บัญชีด้านการจ่ายชำระหนี้ ในวันที่ 11 เมษายน 2551 จำนวน 32 รายการ ใช้ระยะเวลาในการจัดทำเพียง 3 ชั่วโมง ในขณะที่การจัดทำด้วยมือต้องใช้ระยะเวลาถึง 6 ชั่วโมง

เจ้าหน้าที่บัญชีด้านการจ่ายชำระหนี้จัดทำเอกสาร โดยการวิเคราะห์รายการค้า และบันทึกข้อมูลรายวันจ่ายลงในโปรแกรมฯ พร้อมทั้งจัดพิมพ์ใบสำคัญจ่าย และหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อแนบเอกสารการเบิกจ่าย แล้วเสนอให้หัวหน้ากลุ่มงานบัญชีและผู้อำนวยการสำนักบริหารลงนามก่อนส่งให้เจ้าหน้าที่การเงิน ในวันที่ 11 เมษายน 2551 จำนวน 14 รายการ ใช้ระยะเวลาในการจัดทำเพียง 1 ชั่วโมง ในขณะที่การจัดทำด้วยมือต้องใช้ระยะเวลาถึง 4 ชั่วโมง

4.2.4.3. วงจรด้านรายงานทางการเงิน

เจ้าหน้าที่บัญชีจัดทำเอกสารปรับปรุงรายการ ณ สิ้นเดือน ในวันที่ 30 เมษายน 2551 จำนวน 18 รายการ โดยใช้ระยะเวลา 1 ชั่วโมงในการวิเคราะห์และจัดทำเอกสารประกอบ ในขณะที่การจัดทำด้วยมือต้องใช้ระยะเวลาถึง 3 ชั่วโมง

สำหรับวงจรการจัดการทรัพยากร ยังเป็นการทดลองใช้โปรแกรมฯ ในการควบคุมดูแลสินค้าคงคลังประเภทเวชภัณฑ์ยารักษาโรค ซึ่งเป็นการทดลองใช้ในลักษณะคู่ขนานกับการจัดทำด้วยมือ โปรแกรมฯ จึงไม่สามารถเอื้อประโยชน์ต่อผู้ใช้ในส่วนนี้ได้

4.2.4. การค้นหาข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็ว

การนำโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard มาใช้ในงานสารสนเทศทางการบัญชีของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ช่วยให้ผู้ใช้สามารถค้นหาข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ด้วยเมนูช่วยเหลือการทำงาน และคำสืบค้นข้อมูลที่กำหนดในทุกหน้าจอของเมนูการทำงาน ช่วยให้หาเลขที่อ้างอิงของเอกสารได้ง่าย ดังนี้

วงจรด้านรายได้	ค้นหาโดยคำสืบค้นที่ขึ้นต้นด้วย	RV
วงจรด้านรายจ่าย	ค้นหาโดยคำสืบค้นที่ขึ้นต้นด้วย	AP และ PV
วงจรด้านสินทรัพย์	ค้นหาโดยคำสืบค้นที่ขึ้นต้นด้วย	AS และ ANI
วงจรด้านรายงานทางการเงิน	ค้นหาโดยคำสืบค้นที่ขึ้นต้นด้วย	JV

4.2.5. บันทึกตามหลักบัญชีคู่

โปรแกรมฯ มีการบันทึกบัญชีตามหลักบัญชีคู่ โดยการรักษาสสมดุลระหว่างยอดเดบิตและเครดิตแต่ละบัญชีในรายวันให้มีค่าเท่ากันเสมอ ดังนั้นโปรแกรมฯ จึงมีระบบการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลนำเข้าด้วยวิธีการตรวจสอบแบบ Zero-balance Check ในทุกหน้าจอนำเข้าของระบบงานของแต่ละวงจรรายการค้าที่มีการบันทึกบัญชี

4.2.6. ลดข้อผิดพลาดจากการบันทึกข้อมูล

โปรแกรมฯ จะปรากฏข้อความเตือนเมื่อเกิดข้อผิดพลาดขึ้นในทุกหน้าจอนำเข้าของระบบงานของแต่ละวงจรรายการค่า

4.2.7. ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงลึก

โปรแกรมฯ มีการออกแบบหน้าจอนำเข้าให้สามารถจำแนกประเภทรายได้และค่าใช้จ่ายได้อย่างละเอียดตามความต้องการของผู้ใช้และผู้บริหาร ดังนี้

4.2.7.1. วงจรด้านรายได้ ผู้ใช้สามารถบันทึกข้อมูลการขายสินค้าแบบมี Serial Number สำหรับบัตรเข้าชมเพื่อจำหน่ายได้ในโปรแกรมฯ ทำให้ผู้ใช้สามารถทราบจำนวนบัตรที่ขายในแต่ละวันได้จากข้อมูลที่ทำการบันทึก

4.2.7.2. วงจรด้านงบประมาณ ผู้ใช้สามารถบันทึกข้อมูลการซื้อสินค้าหรือบริการแยกตามแผนก การจัดสรร และ โครงการ ได้อย่างละเอียดตามความต้องการของผู้ใช้และผู้บริหาร

4.2.7.3. วงจรด้านสินทรัพย์ ผู้ใช้สามารถบันทึกข้อมูลด้านสินทรัพย์แยกตามจำนวนได้อย่างละเอียด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรออกแบบข้อมูลนำเข้า

4.2.8. สามารถจัดพิมพ์ข้อมูลลงในแบบฟอร์มที่ต้องการได้

โปรแกรมฯ อนุญาตให้ผู้ใช้สามารถออกแบบและกำหนดรูปแบบแบบฟอร์มได้ตามความต้องการ ซึ่งทุกครั้งที่ใช้บันทึกข้อมูลเสร็จสิ้น จะสามารถเลือกแบบฟอร์มที่ต้องการพิมพ์ได้ทันที ดังตารางที่ 25 ตารางที่ 25 รูปแบบแบบฟอร์มของแต่ละวงจรรายการค่า

วงจรรายการค่า	รูปแบบแบบฟอร์มที่ใช้
วงจรด้านรายได้	- ใบสำคัญรับ - ใบแจ้งหนี้
วงจรด้านงบประมาณ	- ใบสั่งซื้อ - ใบขอเบิก - ใบสำคัญจ่าย - หนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย - เช็คจ่าย
วงจรด้านสินทรัพย์	- ใบเบิกพัสดุ
วงจรด้านรายงานทางการเงิน	- สมุดรายวันทั่วไป

4.2.9. มีรายงานหลากหลายรูปแบบ

โปรแกรมฯ มีรูปแบบรายงานให้ผู้ใช้และผู้บริหารได้เลือกสรรมากมาย ทั้งรายงานการดำเนินงาน และรายงานการบริหาร ซึ่งสามารถแสดงตัวอย่างรายงานของแต่ละวงจรรายการค่า

4.2.10. สามารถจัดทำงบการเงินและรายงานต่างๆ ได้ทันต่อเวลา

โปรแกรมฯ ช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถจัดทำงบการเงินได้รวดเร็วขึ้น คือใช้ระยะเวลาในการจัดทำเพียง 3-5 วันขึ้นอยู่กับปริมาณข้อมูลในแต่ละเดือน ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากโปรแกรมฯ มีการรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกิดจากการประมวลผลในขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้เบื้องต้น เมื่อผู้ใช้งานทำผ่านบัญชีเพื่อทำการประมวลผลรายการรายวันของวงจรรายการค่าต่างๆ ซึ่งใช้ระยะเวลาเพียง ½ วันเท่านั้น จากนั้นข้อมูลทั้งหมดก็จะถูกส่งไปแสดงไว้ในรายงานบัญชีแยกประเภท กระจายทำการ และงบทดลอง ซึ่งผู้ใช้งานสามารถเคลื่อนย้ายรายงานไปสู่ MS-Excel เพื่อใช้ในการจัดทำรายงานการเงินต่อไปได้

การประเมินผลกระบวนการทำงานจากการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปฯ สามารถสรุปได้ว่าการนำโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard มาใช้ในงานสารสนเทศทางการบัญชีของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ได้สร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้และผู้บริหาร เนื่องจากโปรแกรมฯ สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่กำหนดไว้ได้ โดยการบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานประจำวันด้วยการลดระยะเวลา กระบวนการทำงาน และเพิ่มปริมาณการทำงานระหว่างวันมากขึ้น ทำให้สามารถจัดทำงบการเงินและรายงานต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันต่อเวลา

4.3. การประเมินผลรายงานบริหารจากการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปฯ

เป็นการประเมินผลในส่วนผลลัพธ์ที่เกิดจากการบันทึกข้อมูลในแต่ละวงจรรายการค่า โดยการนำเสนอรายงานในรูปแบบต่างๆ ผ่านทางหน้าจอ และพิมพ์ทางเครื่องพิมพ์ ซึ่งรายงานสำเร็จรูป และรายงานที่สร้างขึ้นสามารถสนับสนุนการตัดสินใจของผู้ใช้และผู้บริหารด้วยการรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกิดจากการประมวลผลในขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อช่วยในการวิเคราะห์และการวางแผนกลยุทธ์หรือนโยบายต่างๆ ในการบริหารองค์กร

เนื่องจากเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีมีลักษณะของความหลากหลายทางธุรกิจ และหน่วยงานที่รัฐบาลให้การสนับสนุน โดยการเป็นแหล่งเงินทุนในการบริหารจัดการ ด้วยเหตุนี้การนำเสนอรายงานที่สามารถตอบสนองต่อรูปแบบทางธุรกิจและสามารถแสดงผลการดำเนินงานการใช้เงินแก่ภาครัฐ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ใช้ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่เสมอ

ดังนั้นการประเมินผลรายงานบริหารจากการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปฯ มาช่วยในการกลั่นกรองข้อมูลดิบที่มีอยู่ให้เป็นรายงานทางการบริหารสำหรับแต่ละวงจรรายการค่าของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี สามารถสรุปได้ดังนี้

4.3.1. รายงานการขาย

4.3.1.1. วัตถุประสงค์

เพื่อแสดงรายได้ที่เกิดขึ้นประจำวัน สำหรับเป็นข้อมูลในการประมาณการรายได้และการวางแผนทางด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ รวมถึงแนวโน้มของรายได้ในอนาคต

4.3.1.2. รายงานจากการประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ

เมื่อบันทึกข้อมูลของวงจรรายได้ทุกประเภท ทุกรูปแบบเสร็จสิ้น โปรแกรมฯ จะทำการประมวลผลข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานสำเร็จรูปในลักษณะต่างๆ ดังตารางที่ 26 ต่อไปนี้

ตารางที่ 26 แสดงรายละเอียดรายงานการขาย

ประเภทรายงาน	ส่วนประกอบของรายงาน									
	วันที่	เลขที่เอกสาร	รหัสและชื่อลูกค้า	รหัสและชื่อสินค้า	ราคา/หน่วย	จำนวนสินค้า	ราคาสินค้า	ส่วนลด	เงินสุทธิ	อื่นๆ
รายงานรายวัน										
รายงานการขายสินค้าแยกตามประเภทการขาย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
รายงานการขายสินค้าแจกแจงตามประเภทการขาย	✓	✓	✓							- คำอธิบาย - จำนวนเงินภายใต้การขายแต่ละประเภท
รายงานการขายสินค้าแสดงตามรายละเอียดลูกค้า			✓	✓			✓			- ที่อยู่ออกบิล - ชื่อผู้ติดต่อ
รายงานการขายสินค้าแบบแจกแจง -ตามสินค้า		✓	✓	✓	✓	✓	✓			
รายงานเชิงวิเคราะห์										
รายงานวิเคราะห์การขายแบบแจกแจง										
- ตามวันที่	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ตามลูกหนี้			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ตามกลุ่มสินค้า				✓	✓	✓	✓	✓	✓	- กลุ่มสินค้า
- ตามพนักงานขาย				✓	✓	✓	✓	✓	✓	- พนักงานขาย

ตารางที่ 26 แสดงรายละเอียดรายงานการขาย (ต่อ)

ประเภทรายงาน	ส่วนประกอบของรายงาน									
	วันที่	เลขที่เอกสาร	รหัสและชื่อลูกค้า	รหัสและชื่อสินค้า	ราคา/หน่วย	จำนวนสินค้า	ราคาสินค้า	ส่วนลด	เงินสุทธิ	อื่นๆ
รายงานเชิงวิเคราะห์										
รายงานวิเคราะห์การขายแบบแจกแจง										
- ตามสินค้า				✓	✓	✓	✓	✓	✓	- กลุ่มสินค้า
- ตามกลุ่มลูกค้า				✓	✓	✓	✓	✓	✓	- กลุ่มลูกค้า
รายงานวิเคราะห์การขายแบบสรุป										
- ตามวันที่	✓			✓		✓		✓	✓	
- ตามลูกหนี้			✓	✓		✓		✓	✓	
- ตามกลุ่มสินค้า				✓		✓		✓	✓	- กลุ่มสินค้า
- ตามพนักงานขาย				✓		✓		✓	✓	- พนักงานขาย
- ตามสินค้า				✓		✓		✓	✓	
- ตามกลุ่มลูกค้า				✓		✓		✓	✓	- กลุ่มลูกค้า

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 26 แสดงรายละเอียดรายงานการขาย (ต่อ)

ประเภทรายงาน	ส่วนประกอบของรายงาน									
	วันที่	เลขที่เอกสาร	รหัสและชื่อลูกค้า	รหัสและชื่อสินค้า	ราคา/หน่วย	จำนวนสินค้า	ราคาสินค้า	ส่วนลด	เงินสุทธิ	อื่นๆ
รายงานเชิงวิเคราะห์										
รายงานวิเคราะห์การขายแบบสุทธิ										
- ตามวันที่	✓			✓						- จำนวนและมูลค่าขาย - จำนวนและมูลค่าคืน - จำนวนและมูลค่าเพิ่ม - กำไร (ขาดทุน)
- ตามลูกค้า			✓	✓						- จำนวนและมูลค่าขาย - จำนวนและมูลค่าคืน - จำนวนและมูลค่าเพิ่ม - กำไร (ขาดทุน)
- ตามกลุ่มสินค้า				✓						- กลุ่มสินค้า - จำนวนและมูลค่าขาย - จำนวนและมูลค่าคืน - จำนวนและมูลค่าเพิ่ม - กำไร (ขาดทุน)

ตารางที่ 26 แสดงรายละเอียดรายงานการขาย (ต่อ)

ประเภทรายงาน	ส่วนประกอบของรายงาน									
	วันที่	เลขที่เอกสาร	รหัสและชื่อลูกค้า	รหัสและชื่อสินค้า	ราคา/หน่วย	จำนวนสินค้า	ราคาสินค้า	ส่วนลด	เงินสุทธิ	อื่นๆ
รายงานเชิงวิเคราะห์										
รายงานวิเคราะห์การขายแบบสุทธิ										
- ตามพนักงานขาย	✓			✓						- จำนวนและมูลค่าขาย - จำนวนและมูลค่าคืน - จำนวนและมูลค่าเพิ่ม - กำไร (ขาดทุน)
- ตามสินค้า				✓						- จำนวนและมูลค่าขาย - จำนวนและมูลค่าคืน - จำนวนและมูลค่าเพิ่ม - กำไร (ขาดทุน)
- ตามกลุ่มลูกค้า				✓						- กลุ่มลูกค้า - จำนวนและมูลค่าขาย - จำนวนและมูลค่าคืน - จำนวนและมูลค่าเพิ่ม - กำไร (ขาดทุน)

ตารางที่ 26 แสดงรายละเอียดรายการการขาย (ต่อ)

ประเภทรายงาน	ส่วนประกอบของรายงาน									
	วันที่	เลขที่เอกสาร	รหัสและชื่อลูกค้า	รหัสและชื่อสินค้า	ราคา/หน่วย	จำนวนสินค้า	ราคาสินค้า	ส่วนลด	เงินสุทธิ	อื่นๆ
รายงานสรุปรายการขายสินค้า - ตามวันที่	✓							✓	✓	- จำนวนมูลค่าสินค้า ภายใต้การคำนวณภาษี
- ตามลูกหนี้								✓	✓	- จำนวนมูลค่าสินค้า ภายใต้การคำนวณภาษี
- ตามกลุ่มสินค้า								✓	✓	- กลุ่มสินค้า - จำนวนมูลค่าสินค้า ภายใต้การคำนวณภาษี
- ตามพนักงานขาย								✓	✓	- พนักงานขาย - จำนวนมูลค่าสินค้า ภายใต้การคำนวณภาษี
- ตามสินค้า								✓	✓	- จำนวนมูลค่าสินค้า ภายใต้การคำนวณภาษี
- ตามกลุ่มลูกค้า								✓	✓	- กลุ่มสินค้า - จำนวนมูลค่าสินค้า ภายใต้การคำนวณภาษี

นอกจากรายงานการขายแล้ว โปรแกรมฯ ยังแสดงรายงานที่เกี่ยวข้องกับการขายอีก 2 ประเภท คือรายงานการรับเงิน และรายงานเคลื่อนไหวลูกหนี้ ดังรายละเอียดตารางที่ 27 ต่อไปนี้

ตารางที่ 27 แสดงรายละเอียดรายงานการรับเงินและรายงานเคลื่อนไหวลูกหนี้

รูปแบบรายงาน	ลักษณะเฉพาะ
รายการรับเงินประจำวันตามวันที่	* แสดงรายละเอียดการรับเงินทุกประเภท ทั้งในลักษณะเงินสด บัตรเครดิต เช็คและเงินโอน - เลขที่เอกสาร - ชื่อลูกค้า - ที่มาของเงิน - จำนวนเงินแยกตามลักษณะการรับเงิน
รายการเคลื่อนไหวลูกหนี้	* แสดงการรายการเคลื่อนไหวและสถานภาพของลูกหนี้ - ชื่อลูกหนี้ - วันที่ของเอกสาร - เลขที่เอกสาร ใบกำกับภาษี และเลขที่อ้างอิง - ประเภทรายวัน - ยอดเดบิต เครดิต และคงเหลือ

เมื่อพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของรายงานการขาย และลักษณะของรายงานแต่ละประเภท ผู้ใช้จึงนำเสนอรายงานการขายสำหรับผู้บริหารเพียง 3 รายงาน ส่วนรายงานประเภทอื่นใช้สำหรับการวิเคราะห์เพื่อจัดทำรายงานการขายประเภทอื่น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการใช้งาน โดยรายงานการขายสำหรับผู้บริหาร คือ

- ❖ รายงานการขายสินค้าแจกแจงตามประเภทการขาย
- ❖ รายงานวิเคราะห์การขายแบบแจกแจงตามวันที่
- ❖ รายงานการรับเงินประจำวันตามวันที่

4.3.2. รายงานด้านงบประมาณ

4.3.2.1. วัตถุประสงค์

เพื่อแสดงผลการดำเนินงาน สำหรับใช้เปรียบเทียบกับแผนงบประมาณจัดสรร อันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนการใช้งบประมาณให้เป็นไปได้โดยมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

4.3.2.2. รายงานจากการประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ

รายงานด้านงบประมาณ เป็นรายงานแสดงรายการด้านการเบิกจ่ายเงินของระบบแต่ละระบบของวงจรด้านงบประมาณ ซึ่งโปรแกรมสามารถนำเสนอรายงานตั้งแต่รายงานการสั่งซื้อสินค้า รายงานการซื้อสินค้า และรายงานการจ่ายชำระสินค้า ดังอธิบายดังนี้

(1) รายงานการสั่งซื้อ เป็นรายงานประเภทรายงานเชิงวิเคราะห์ที่ซึ่งประมวลผลข้อมูลมาจากการบันทึกใบสั่งซื้อ ซึ่งการแสดงผลรายงานจะมีทั้งแบบแจกแจงและสรุป ตามวันที่ ตามแผนก ตามกลุ่ม ตามโครงการ ตามเจ้าหน้าที่ และตามสินค้า ซึ่งการนำเสนอตามรายงานประเภทหลักไหน จะแสดงผลของข้อมูลภายใต้ประเภทหลักนั้น เช่น รายงานการสั่งซื้อแบบแจกแจงตามวันที่ จะแสดงรายงานของรายละเอียดการซื้อภายใต้วันที่แต่ละวัน หรือรายงานการสั่งซื้อแบบแจกแจงตามแผนก จะแสดงรายละเอียดการซื้อภายใต้แผนกแต่ละแผนก

(2) รายงานการซื้อสินค้า เป็นรายงานประเภทรายงานเชิงวิเคราะห์ที่ซึ่งประมวลผลข้อมูลมาจากการบันทึกการซื้อสินค้าและบริการ ซึ่งการแสดงผลรายงานจะมีทั้งแบบแจกแจงและสรุป ตามวันที่ ตามเจ้าหน้าที่ ตามกลุ่มสินค้า ตามยี่ห้อสินค้า ตามแผนก ตามโครงการ ตามการจัดสรร และตามสินค้า ซึ่งการนำเสนอตามรายงานประเภทหลักไหน จะแสดงผลของข้อมูลภายใต้ประเภทหลักนั้น เช่น รายงานการสั่งซื้อแบบแจกแจงตามวันที่ จะแสดงรายงานของรายละเอียดการซื้อภายใต้วันที่แต่ละวัน หรือรายงานการสั่งซื้อแบบแจกแจงตามเจ้าหน้าที่ จะแสดงรายละเอียดการซื้อภายใต้เจ้าหน้าที่แต่ละราย

(3) รายงานการจ่ายชำระหนี้ เป็นรายงานประเภทรายงานเชิงวิเคราะห์ที่ซึ่งประมวลผลข้อมูลมาจากการบันทึกการจ่ายชำระหนี้พร้อมรายการย่อย ซึ่งจะอ้างถึงเลขที่ใบขอเบิกในรายการซื้อสินค้าและบริการ

รายละเอียดของรายงานการสั่งซื้อแบบแจกแจงและแบบสรุป รายงานการซื้อสินค้าแบบแจกแจงและแบบสรุป และรายงานการจ่ายชำระค่าสินค้าพร้อมรายการย่อย สามารถสรุปรายละเอียดของรายงานตาม ตามตารางที่ 28

ตารางที่ 28 แสดงรายละเอียดรายงานการซื้อ

ประเภทรายงาน	ส่วนประกอบของรายงาน							
	เลขที่เอกสาร	รหัสและ ชื่อสินค้า	ราคา/หน่วย	จำนวนสินค้า	ราคาสินค้า	ส่วนลด	เงินสด	อื่นๆ
ระบบสั่งซื้อ								
รายงานการสั่งซื้อสินค้าแบบแจกแจง	✓	✓	✓		✓	✓	✓	
รายงานการสั่งซื้อสินค้าแบบสรุป		✓		✓	✓			
ระบบสั่งซื้อ								
รายงานการซื้อสินค้าแบบแจกแจง	✓	✓	✓		✓	✓	✓	
รายงานการซื้อสินค้าแบบสรุป		✓		✓	✓			
ระบบสั่งซื้อ								
รายงานการจ่ายชำระค่าสินค้า พร้อมรายการย่อย	✓				✓			- วันที่เอกสาร - รหัสและชื่อเจ้าหน้าที่ - รายละเอียดการซื้อ - วันที่และเลขที่ใบขอเบิก - รายได้อื่นและค่าใช้จ่ายอื่น

เนื่องการขอเบิกเงินงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี เป็นการประมาณการจากแผนการจ่ายเงินของแต่ละสำนัก ดังนั้นการนำเสนอรายงานการซื้อสินค้าแบบแจกแจงตามแผนก จึงสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้งบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพได้

สำหรับผลการดำเนินงานการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ เพื่อการเปรียบเทียบแผนการจัดสรร สามารถคำนวณได้จากรายงานการซื้อสินค้าแบบแจกแจงตามการจัดสรร

รายงานการซื้อสินค้าทั้งสองรูปแบบสามารถเคลื่อนย้ายรายงานไปสู่โปรแกรม MS Excel เพื่อใช้ในการจัดทำรายงานด้านงบประมาณในรูปแบบอื่นๆ โดยลักษณะเฉพาะของรายงานการซื้อสินค้าแบบแจกแจง มีดังนี้

1. เป็นการรายงานการซื้อตามรหัสสินค้าที่บันทึกในเมนูบันทึกการซื้อสินค้าและบริการ
2. แสดงรายละเอียดแยกตามรหัสแผนกและการจัดสรรแต่ละประเภท
3. แสดงข้อมูลสำคัญ อันได้แก่
 - ❖ เลขที่เอกสาร
 - ❖ ชื่อสินค้า
 - ❖ ราคาต่อหน่วย
 - ❖ จำนวนที่ซื้อ
 - ❖ ส่วนลดที่ได้รับ
 - ❖ ยอดซื้อสุทธิ

4.3.3. รายงานด้านสินทรัพย์

4.3.3.1. วัตถุประสงค์

เพื่อแสดงรายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์แต่ละประเภท สำหรับการวางแผนการบริหารสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรสูงสุด

4.3.3.2. รายงานจากการประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ

รายงานที่เกิดจากการบันทึกข้อมูลสินทรัพย์ทั้งสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ในการดำเนินงาน และสินทรัพย์มีตัวตน สามารถประมวลผลข้อมูลนำเสนอได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้ แต่สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอรายงานที่เป็นข้อมูลแสดงรายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์แต่ละประเภท สำหรับการวางแผนการบริหารสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรสูงสุด แสดงดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 แสดงลักษณะเฉพาะของรายงานการสินทรัพย์แต่ละรูปแบบ

รูปแบบรายงาน	ลักษณะเฉพาะ
รายงานค่าเสื่อมราคาเป็นปี-ตามรหัส	<p>* แสดงรายละเอียดของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน พร้อมค่าเสื่อมราคาที่เกิดจากการคำนวณรายปี</p> <ul style="list-style-type: none"> - รหัสสินทรัพย์ - ชื่อสินทรัพย์ - วันที่ซื้อหรือได้มา - วันที่เริ่มคำนวณ - ราคาสินทรัพย์ - จำนวนสินทรัพย์ - อัตราค่าเสื่อมราคา - ค่าเสื่อมราคาและค่าเสื่อมราคาสะสม
รายงานยอดคงเหลือสินค้า	<p>* แสดงรายละเอียดของสินทรัพย์ชีวภาพตามรหัสสินค้า พร้อมยอดคงเหลือ ณ วันดูรายงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - รหัสสินค้า - ชื่อสินค้า - หน่วยนับ - จำนวนและมูลค่าคงเหลือ - ต้นทุนเฉลี่ย
รายงานรายการสินค้าแบบมี Serial Number	<p>* แสดงรายละเอียดของสินค้าแยกตามหมายเลข Serial No. ของรหัสสินค้าแต่ละชนิด</p> <ul style="list-style-type: none"> - รหัสสินค้า - รายละเอียดสินค้า - วันที่รับเข้า - สถานะสินค้า

ตารางที่ 29 แสดงลักษณะเฉพาะของรายงานการสินทรัพย์แต่ละรูปแบบ (ต่อ)

รูปแบบรายงาน	ลักษณะเฉพาะ
รายงานบัญชีคุมพิเศษ	* แสดงรายละเอียดรายการเคลื่อนไหวตามรหัสสินค้า ทั้ง ยอดเข้า ยอดออก และยอดสรุป โดยแสดงทั้งจำนวน และ ต้นทุนของสินค้า - รหัสสินค้า - เลขที่รายการเคลื่อนไหว - ยอดเข้า ยอดออก ยอดคงเหลือ - ต้นทุน - ปริมาณ

4.3.4. รายงานทางการเงิน

4.3.3.1. วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำงบการเงินตามรูปแบบงบการเงินของบัญชีภาครัฐ และการวิเคราะห์ข้อมูล
 รายได้และค่าใช้จ่ายรายเดือน สำหรับการจัดทำประมาณการรายได้และค่าใช้จ่าย

4.3.3.3. รายงานจากการประยุกต์ใช้โปรแกรมฯ

รายงานทางการเงินของโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard จะมีทั้ง
 รายงานสำเร็จรูปและรายงานสร้างขึ้นใหม่ ซึ่งผู้ใช้สามารถเลือกใช้ข้อมูลได้ตามความเหมาะสม
 โดยรายงานทางการเงินของโปรแกรมฯ จะมีดังนี้

❖ รายงานสำเร็จรูปทางบัญชี ได้แก่ รายงานรายวัน รายงานบัญชีแยกประเภท
 กระดาษทำการ งบทดลอง

❖ รายงานสร้างขึ้นใหม่ ได้แก่ งบแสดงฐานะทางการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงาน
 รายงานรายได้และค่าใช้จ่ายรายเดือน

การประเมินผลรายงานบริหารจากการประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปฯ พบว่า โปรแกรมฯ
 สามารถจัดทำรายงานสำเร็จรูปและสร้างรายงานใหม่ ซึ่งเป็นรายงานสำหรับการบริหารที่ตรงตาม
 ความต้องการต่อผู้ใช้และการบริหารองค์กรของผู้บริหาร

4.2. ประโยชน์จากการประยุกต์โปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard

การนำโปรแกรมสำเร็จรูปเข้ามาใช้ในองค์กร นอกเหนือจากการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และค่าใช้จ่ายทางด้านต้นทุนแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือ ประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งต้องคุ้มค่ากว่าต้นทุนที่เสียไป จึงจะถือว่าคุ้มค่าการนำโปรแกรมฯ มาใช้งานนั้น ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กรอย่างแท้จริง

ดังนั้นประโยชน์ที่ได้รับจากการนำโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard เข้ามาใช้ในระบบสารสนเทศทางการบัญชีของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

4.2.1. ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานประจำวันของพนักงานให้เป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

4.2.1.1. ช่วยให้การสืบค้นข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยใช้คำสืบค้นที่เกี่ยวข้อง คือ ใช้เวลาในการค้นหาข้อมูลเพียง 1 วินาที ถึง 1 นาที ขึ้นอยู่กับคำสืบค้นข้อมูลที่กำหนด

4.2.1.2. ช่วยลดปัญหาความผิดพลาดจากการดำเนินงาน เนื่องจากโปรแกรมฯ มีระบบเตือนความจำแก่ผู้ใช้ เช่นการเตือนการจ่ายเช็ค เมื่อถึงกำหนดระยะเวลา

4.2.1.3. ใช้แรงงานคนในการทำงานลดลง และเพิ่มปริมาณงานประจำวันมากขึ้น กล่าวคือ การจัดทำรายการค้า เพิ่มจากรายการค้า 20 รายการต่อวัน เป็น 100 รายการต่อวัน

4.2.1.4. ลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานและขั้นตอนในการทำงาน เนื่องจากกระบวนการทำงานบางประการสามารถดึงข้อมูลที่เชื่อมต่อกันได้ จึงไม่จำเป็นต้องมีการบันทึกข้อมูลซ้ำอีกครึ่ง

4.2.1.5. ข้อมูลที่ได้รับมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ เนื่องจากผู้ใช้งาน โปรแกรมฯ สามารถตรวจสอบที่มาของการบันทึกข้อมูลกับเอกสารประกอบได้

4.2.1.6. สามารถจัดทำงบการเงินและรายงานทางภาษีได้ทันต่อเวลา

4.2.1.7. สามารถให้ข้อมูลในรูปแบบของเงินตราหรือรายงานแก่ผู้บริหาร เพื่อใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจได้อย่างถูกต้องและทันสมัยต่อเหตุการณ์

4.2.2. ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจของผู้ใช้และผู้บริหาร ดังนี้

4.2.2.1. จัดเก็บข้อมูลได้อย่างครบถ้วน ทำให้สามารถถ่วงถอยข้อมูลดิบที่มีอยู่ให้เป็นข้อมูลที่มีสาระสำคัญและเหมาะสมกับการใช้งานของผู้ใช้

4.2.2.2. รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกิดจากการประมวลผลในขั้นตอนการปฏิบัติงาน ซึ่งช่วยในการวิเคราะห์และวางแผนกลยุทธ์หรือนโยบายต่างๆในการบริหารองค์กร

4.2.2.3. ให้ข้อมูลเพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหา เนื่องจากผลลัพธ์ที่ได้รับมีความรวดเร็วมากขึ้น ผู้บริหารจึงสามารถหยิบยกข้อบกพร่องมาแก้ไขปัญหาคือทันต่อเหตุการณ์

4.2.3. ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ของกฎหมาย กล่าวคือ ช่วยได้ในจัดทำรายงานทางภาษีเสนอต่อกรมสรรพากร และรายงานทางการเงินเสนอต่อคณะกรรมการบริหารงาน ได้ทันต่อเวลาที่กำหนดไว้ ช่วยลดปัญหาทางด้านเบี้ยปรับเงินเพิ่มที่จะเกิดขึ้นได้

4.3. ข้อดีและข้อจำกัดจากการนำโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard เข้ามาใช้ในระบบสารสนเทศทางการบัญชีของเชียงใหม่ในท่าซาฟารี

การนำโปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard เข้ามาใช้ในระบบสารสนเทศทางการบัญชีของเชียงใหม่ในท่าซาฟารี สามารถระบุถึงข้อดีและข้อจำกัดจากการใช้โปรแกรมฯ ได้ดังต่อไปนี้

4.3.1. ข้อดีจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard

โปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard ช่วยให้องค์กรสร้างศูนย์กลางของข้อมูลในการเชื่อมโยงผู้ใช้งานให้สามารถนำข้อมูลต่างๆ ที่สัมพันธ์กันและกระจายอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำงานมากที่สุด โดยการรวบรวมข้อมูลทุกระบบที่เชื่อมต่อกันแบบอัตโนมัติเข้าเป็นหน่วยข้อมูลเดียวกัน ทำให้ผู้ใช้สามารถค้นหาข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน ได้อย่างรวดเร็วผ่านรูปแบบการใช้งานที่ง่ายด้วยการออกแบบหน้าจอที่เอื้อต่อลักษณะการทำงานขององค์กร

4.3.2. ข้อจำกัดจากการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard

โปรแกรมสำเร็จรูป BC Account Version 5.5 Standard ไม่สามารถดูข้อมูลในเชิงลึก และรายงานแบบเจาะลึกเจาะรอบสำหรับผู้บริหารได้ สามารถเรียกดูข้อมูลในลักษณะ Report Link List สำหรับผู้ปฏิบัติงานได้เท่านั้น